

ایرانی، غیرقابل فروش



دانشگاه فرهنگیان

سازمان مرکزی

انتشارات دانشگاه فرهنگیان

اهدایی
غیرقابل فروش

تاریخ تربیت معلم در ایران (استان همدان)

طرح و ایده

دکتر حسین خنیفر

استاد دانشگاه تهران و رئیس دانشگاه فرهنگیان

ناظر علمی

دکتر شهرام یوسفی فر

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

مؤلفان

دکتر شهرام غفوری

دانش آموخته دکتری تاریخ و پژوهشگر تاریخ اجتماعی

مسعود اسدیگی

مسئول پژوهش پردیس شهید مقصودی همدان

دکتر فاطمه شریفی

مسئول پژوهش پردیس شهید باهنر همدان

سرشناسه: غفوری، شهرام، ۱۳۴۷ -

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ تربیت معلم در ایران (استان همدان) / مولفان شهرام غفوری، مسعود اسدیگی، فاطمه شریفی؛ طرح و ایده حسین خنیفر؛ ناظر علمی طرح شهرام یوسفی؛ سر ویراستار محمدرضا روزبهانی؛ ویراستار علمی فیروز آزادی؛ ویراستار ادبی فرهاد نظری.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه فرهنگیان، انتشارات، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۹۸ ص. مصور (رنگی)، جدول، عکس (بخشی رنگی)، نمودار (رنگی)، نمونه (بخشی رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۵۰-۶۴-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۴۱] - ۱۴۶: همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: تربیت معلم - ایران -- همدان (استان) -- تاریخ

History -- Hamadan (Province) -- Iran -- Training of Teachers

موضوع: دانشگاه‌ها و مدارس عالی معلمان -- ایران -- همدان (استان) -- تاریخ

History -- Hamadan (Province) -- Iran -- Teachers colleges

شناسه افزوده: اسدیگی، مسعود، ۱۳۵۹ -

شناسه افزوده: Asad bergi, Masoud

شناسه افزوده: شریفی، فاطمه، ۱۳۴۵ -

شناسه افزوده: خنیفر، حسین، ۱۳۴۸ -

شناسه افزوده: یوسفی، شهرام، ۱۳۴۸ -

شناسه افزوده: روزبهانی، محمدرضا، ۱۳۳۹ -، ویراستار

شناسه افزوده: آزادی، فیروز، ۱۳۳۶ -، ویراستار

شناسه افزوده: دانشگاه فرهنگیان. انتشارات

رده بندی کنگره: LB۱۷۲۱

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۷۱۰۹۵۵۴۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۳۴۷۳۶



دانشگاه فرهنگیان

ساختمان مرکزی

سال

انتشارات دانشگاه فرهنگیان

تاریخ تربیت معلم در ایران: استان همدان

طرح و ایده: دکتر حسین خنیفر

مولفان: دکتر شهرام غفوری، مسعود اسدیگی، دکتر فاطمه شریفی

ناظر علمی طرح: دکتر شهرام یوسفی

سر ویراستار علمی: دکتر محمدرضا روزبهانی

ویراستار علمی: دکتر فیروز آزادی

ویراستار ادبی: دکتر فرهاد نظری

طراح جلد: مجتبی بابائیان

صفحه‌آرا: مریم دمندانی

سال و نوبت چاپ: اول، بهار ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۵۰-۶۴-۳

تمامی حقوق مربوط به انتشار این اثر برای ناشر محفوظ و نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

نشانی: تهران، شهرک قدس، بلوار شهید فرحزادی، خیابان تربیت معلم،

دانشگاه فرهنگیان، کد پستی ۱۹۳۹۶۱۴۴۶۴

نشانی پایگاه اینترنتی دانشگاه: <https://cfu.ac.ir>

تلفن: ۸۷۷۵۱۲۶۸

دربارهٔ مجموعه

سال ۱۳۹۷ ش. یکصدمین سالگرد تأسیس تربیت معلّم در ایران بود و برای گرامی داشت این رویداد دوران ساز، با رهنمود ریاست دانشگاه و مشارکت مجدانه و خستگی ناپذیر دست‌اندرکاران، برنامه‌های مختلفی به اجرا درآمد. از جمله این برنامه‌ها طرح تألیف مجموعه کامل تاریخ تربیت معلّم در ایران و نیز تدوین اسناد تاریخی تربیت معلّم در ایران بود. از این رو مقرر شد هر یک از شعب استانی دانشگاه فرهنگیان مأموریت تدوین آن بخش از تاریخ تربیت معلّم استان خود را که عمده‌تأ تولید آن با آموزش و پرورش بوده، برعهده گیرد. سرانجام پس از حدود دو سال تلاش‌های همکاران دانشگاه در استان‌های کشور، به شکل ۳۱ جلد کتاب تألیف و منتشر شد. گردش کار این طرح کلان چنین بود: برنامه‌ریزی‌های مالی و اداری در معاونت پژوهش انجام و یک ناظر علمی برای طرح تعیین گردید تا مراحل استانداردسازی و کنترل کیفی روند پژوهش و تألیف کتاب‌ها، صورت گیرد. در هر استان معجری و همکاران طرح با نظر مدیریت امور پردیس‌های هر استان تعیین و مراحل مختلف پژوهش و گردآوری اسناد و مدارک مکتوب و شفاهی آغاز شد و سپس تدوین متن، در طول حدود دو سال به انجام رسید.

روند پژوهش و تألیف کتاب‌ها با دشواری‌های خرد و کلان روبه‌رو بود. فقدان اسناد و مدارک مورد نیاز، از بین رفتن بخشی از بایگانی‌های مراکز، تغییرات تقسیمات کشوری، درگذشت یا در دسترس نبودن برخی از پیشکسوتان، جابجایی‌های مکرر مکان مراکز، ادغام‌ها یا انحلال مراکز و بسیاری عوامل دیگر شرایط دشوار و گاه بغرنجی را در مسیر دسترسی

به اطلاعات ضروری و روند کارها ایجاد می‌کرد. اما هر چه بود کوشش‌های خستگی‌ناپذیر همکاران معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه، رؤسای استان‌ها، مجریان طرح و همکاران آنان سبب شد نتیجه کار به صورت کتاب‌های حاضر به ثمر نشیند.

بدون تردید پژوهش در موضوع حاضر که فاقد پیشینه قبلی و اطلاعات مورد نیاز بود، بسیار طاقت‌فرسا و با مسائل عدیده مواجه می‌گردید. چنانچه امکان مصاحبه با پیشگامان مراکز تربیت معلم، دسترسی به اسناد و مدارک ضروری میسر می‌شد، نتیجه کار بسیار متفاوت‌تر از برون‌داد موجود می‌بود. از این رو دستاورد کنونی بازتاب بسیاری از محدودیت‌ها و مشکلات لاینحلی بود که در برابر انجام این مهم وجود داشت. در این جا از همه پیش‌کسوتان و دست‌اندرکاران امور مراکز تربیت معلم در استان‌های کشور استدعا داریم برای تکمیل و افزایش اطلاعات و دقیق‌تر کردن مطالب این مجموعه، یاری‌رسان مؤلفان و مجریان محترم این طرح ارزشمند باشند. امید داریم پیشنهادات و تذکرات ارزشمند محققان و خوانش‌گران تاریخ تربیت معلم در استان‌های مختلف، شرائط تکمیل محتوای این کتاب‌ها و رفع کاستی‌ها و کمبودهای راه یافته در آن باشد. ناگفته پیداست در شرایط نبود اسناد و مدارک ضروری برای پژوهش در این موضوع، اسناد و مدارک خصوصی افراد دست‌اندرکار مراکز، بسیار راه‌گشا خواهد بود. بی‌تردید در بازنشر این مجموعه، این معاونت و مؤلفان محترم کتاب‌ها، از همه یاری‌هایی که به هدف تقویت متن این کتاب‌ها صورت گیرد، استقبال کرده و در اصلاح و تکمیل مطالب از آن‌ها بهره خواهد برد.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه فرهنگیان

فهرست مطالب

۱۵	گفتار رئیس دانشگاه فرهنگیان کشور
۱۷	دیباچه معاون پژوهش و فناوری دانشگاه فرهنگیان
۱۹	سخن سرپرست مدیریت امور پردیس‌های استان همدان
۲۳	مقدمه
۲۹	فصل اول: معرفی استان همدان
۳۱	۱-۱- پیشینه تاریخی همدان
۳۷	۱-۲- منظر جغرافیایی
۴۱	۱-۳- مفاخر همدان
۴۲	۱-۴- منابع اقتصادی
۴۲	۱-۵- آثار گردشگری استان
۴۳	۱-۶- شهرهای استان
۴۳	۱-۶-۱- شهرستان تویسرکان
۴۴	۱-۶-۲- شهرستان رزن
۴۵	۱-۶-۳- شهرستان ملایر
۴۶	۱-۶-۴- شهرستان نهاوند
۴۷	۱-۶-۵- شهرستان اسدآباد
۴۸	۱-۶-۶- شهرستان بهار

۴۹	۱-۶-۷- شهرستان کبودرآهنگ
۵۱	فصل دوم: سیر تأسیس دانشسراها و مراکز تربیت معلم در ایران و همدان
۵۳	۱-۲- سیر تحوّل تربیت معلم در ایران
۵۳	۲-۱-۱- مقدمه
۵۶	۲-۱-۲- دارالمعلمین
۵۷	۲-۱-۳- دارالمعلمّات
۵۹	۲-۱-۴- از دارالمعلمین عالی تا دانشسرای عالی
۶۰	۲-۱-۵- از دارالمعلمّات تا دانشسرای دختران
۶۱	۲-۱-۶- از اصلاح تا انحلال دانشسرای عالی
۶۲	۲-۱-۷- تربیت معلم در دهه چهل
۶۵	۲-۱-۸- تربیت معلم بعد از انقلاب اسلامی
۶۸	۲-۲- تأسیس دانشسراها و مراکز تربیت معلم در استان
۷۲	۲-۲-۱- پذیرش دختران در دانشسراهای مقدماتی و عالی
۷۴	۲-۳- سیر عملکرد مراکز دانشسرای مقدماتی و دانشسرای راهنمایی همدان در دوران پهلوی دوم
۸۵	۲-۴-۱- فرآیند آموزشی همدان در دوران پهلوی دوم
۸۵	۲-۴-۱- دوره تکمیلی سپاه دانش
۸۵	۲-۴-۲- سپاه دانش در همدان
۸۶	۲-۴-۳- نوسازی دانشسراها در همدان
۸۷	۲-۴-۴- مسائل رفاهی دانشجومعلمّان
۸۷	۲-۴-۵- مرکز تربیت مربی کودک در همدان
۹۱	فصل سوم: سیر عملکرد دانشسراها و مراکز تربیت معلم استان همدان
۹۳	۳-۱- مراکز تربیت معلم دوساله
۹۴	۳-۲- دانشسراهای تربیت معلم چهار ساله
۹۴	۳-۳- دانشسراهای تربیت معلم دو ساله